

Hunyadi László szobrászművész Magyar Örökség díjának átadása alkalmából

A fáma szerint, amikor Orbán Balázs meglátogatta a Jersey szigetén emigrációban élő Victor Hugot, az író azt mondta volna a lelkes és tette kész fiatalembert megismerve, hogy ötven ilyen emberrel sikerre lehetne vinni egy forradalmat. Ha ötven olyan ember élne ma Erdélyben, mint Hunyadi László, több reménnyel és bizakodással gondolnánk a Romániában élő magyarság jövőjére.

Miért lehet ideillő ez a párhuzam egy olyan, békére törekvő, jó szándékú művészember esetében, mint Hunyadi László, akitől távol áll minden felforgató forradalmian erőszakos gondolat? Mert példamutató, konok erő van békés kitartásában, művészi törekvésének céltudatosságában, szándékának tisztaságában és következetességében. Amikor sokan elszéledtek, elszéledtünk, Hunyadi hű maradt szülőföldjéhez, városához, barátaihoz, mindvégig hű maradt művészi elveihez. Dolgozott csendben, céltudatosan a legnehezebb évtizedekben is marosvásárhelyi műtermében, mintha előre tudta volna, hogy nagy feladat vár rá...

Honnan merítette ezt a magabiztos erőt?

Úgy vélem magyarázatot nyerünk, ha megismerkedünk eddigi életútjának meghatározó állomásaival, amelyek sorsát alakították, jellemét formálták.

Egy Kisküküllő menti faluban, Küküllődombón született és töltötte gyermekéveit. Az akkor még szinte érintetlen, hagyományos életforma nemcsak a munka becsületére, a kézműves mesterségek fogásaira tanította meg a fogékony lelkű ifjút, de azokra a jellegzetes lejtésű népdalokra is, melyeket mi, barátai oly sokszor hallhattunk tőle. Ekkor tanul meg muzsikálni és hegedűje, mellyel bátran beállhatna egy táncházi bandába, elkíséri élete során. Ehhez a világhoz eltéphetetlen gyökerekkel kötődik.

A következő, sorsát meghatározó állomás a marosvásárhelyi nagy múltú Református Kollégium. Itt kezdődnek felejthetetlen diákéveink, melyeknek emlékeit gyakran idézi fel jellegzetes, szinte színészi képességekről árulkodó humorával. Néhányunk számára a legfontosabb azonban az igényes oktatás mellett az a mintázó szakkör, melyet fiatal, lelkes rajztanárunk Bandi Dezső - a későbbi népművészeti, népi iparművészeti mozgalom elindítója és irányítója- szervez. Bandi Dezső, aki a „csak tiszta forrásból” elvének híve, Hunyadi szemléletére, munkásságára nagy hatással volt. A Marosvásárhelyen frissen szerveződő Művészeti Középiskola, majd a kolozsvári Képzőművészeti Főiskola szorgalmas évei következnek, neves művésztanáraikkal. A szobrászmesterség megismerésének, elsajátításának időszaka ez, - de ne felejtjük, ezek az 50-es évek,- a kommunista ideológia legnyomasztóbb évei. A művészi kifejezés nyelve zárt és kötött. Az önkifejezést, egyéni stílust és szemléletet kereső fiatal számára alig van eligazító minta. Ebből a szürkeségből néhány kivételesen erős egyéniség adhatott példát, közülük is Kós Károly, de még közvetlenebbül Szervátiusz Jenő embersége, balladai szépségű szobrászata jelentett irányjelző hatást Hunyadi László művészé formálódásában.

Főiskola után hazatér Marosvásárhelyre, ahol műtermet épít magának. Felkészülten áll komoly szobrászi, köztéri művek megalkotására. A szobrászokra azonban szűk esztendőkre várnak. Alig készül köztéri szobor ezekben az évtizedekben. Érdeklődése a kisplasztika, főleg a fémdomborítás felé fordul. Ékszereket készít, kivételesen szép munkákat, a híres erdélyi ötvösművészet nemes hagyományait folytatva és megújítva. Született azonban néhány köztéri mű ezekben az években is, amelyek Hunyadi rátermettségét dicsérik. Ezek közül a legjelentősebb a monumentális agyagfalvi Székely Nemzetgyűlés emlékműve, melyet két szobrásztársával közösen készít, és a hányatott sorsú Fehéregyháza melletti ispánkúti Petőfi-emlékmű, melyet vandál módon többször megcsonkítanak, fejszével törve össze, mintha Arany János Petőfi eltűnésével kapcsolatos versének egy kérdő mondata válna valóra.

Elkövetkezik 1989 karácsonya Romániában, és ezzel új alkotói életszakasz Hunyadi László életében. Nagy munka vár rá és erdélyi szobrásztársaira. Sütő Andrászt idézem: „Trianon után... Példátlan pusztítás Európában! Főhatalom változás ürügyén Erdélynek majdnem minden történelmi-kulturális emlékét hirdető szobrát, domborművet, kegyeleti oszlopát megsemmisítették.” Újra kellett alkotni az elpusztítottakat. Sorra készülnek Hunyadi László nagyméretű köztéri szobrai: Szent István, Petőfi, Orbán Balázs, Márton Áron, Bethlen Gábor. Ezek mellett Erdély nagyjainak domborművű portrészorozata és ...folytathatnám szobrainak felsorolását... Hunyadi László szobrászművész nemzeti panteonja méltán része a Magyar Örökségnek.

Adjon az Isten az immár Magyar Örökség díjas Hunyadi Lászlónak erőt, egészséget, hogy folytathassa alkotó munkáját és gyarapíthassa szobraival nemzeti panteonját.

Visegrád-Szentgyörgypuszta, 2009. március 8.

Péterfy László